

Oog voor de toekomst

AUF Jaaroverzicht
2023

INSECTEN ETEN

**Krokante
meelwormen
als vlees-
vervangers?**

AMSTERDAMS WETEN- SCHAPPELIJK ERFGOED

**De UvA beheert
de grootste
collectie petunia's
ter wereld**

EERSTEGENERATIESTUDENTEN

*'Het is zo fijn
om te weten dat
je er niet alleen
voor staat'*

AUF Bestuur 2023

Namen van links naar rechts:

1e rij: Chantal van der Horst, Marieke Frijlink (penningmeester), Roos Bernelot Moens, James Kennedy

2de rij: Willem Stiekema, Jan Six, Adriaan Krans (voorzitter)

Door uw bijdrage hebben we in 2023 mooie projecten gesteund. Bijdragen aan de toekomst?

Voorwoord

Adriaan Krans

Voorzitter Amsterdams Universiteitsfonds

2023 was een bewogen jaar. Er waren veel nationale en internationale ontwikkelingen en dat merkten we ook bij de UvA en het AUF. Soms lijkt het alsof verbinding, dialoog en oplossingen het afleggen tegen verschillen, polarisatie en problemen. Het is dan des te belangrijker om zicht te houden op wat ons wél verbindt en op de gezamenlijke kansen die voor ons liggen. Daarom ook het thema van dit jaaroverzicht: **Oog voor de toekomst**. Met een nieuwsgierige en onderzoekende blik kijken we vooruit, naar de kansen, ambities en dromen van én met toekomstige generaties.

Met deze houding heeft het AUF ook afgelopen jaar een bijdrage geleverd aan de wetenschap en de samenleving. En dat blijven we doen, trouw aan onze missie: de bevordering van de groei en bloei van de wetenschapsbeoefening en het studentenleven aan de UvA.

'Impact creëren met en voor toekomstige generaties'

In 2023 hebben we dankzij donaties en schenkingen van onze groeiende gemeenschap van begunstigers, onder wie veel UvA-alumni, honderden studenten geholpen met studie- en reisbeurzen. We hebben beurzen toegekend, prijzen uitgereikt en wetenschappers met baanbrekende onderzoeksprojecten gesteund. Daarbij kwam het complete onderzoeksveld voorbij: van erfgoed tot geneeskunde en van duurzaamheid tot kansengelijkheid. Tot slot hebben we volop activiteiten georganiseerd voor onze AUF-gemeenschap. U leest er meer over in dit jaaroverzicht.

Ook achter de schermen hebben we stappen gezet, zoals een strategische heroriëntatie om het fonds ook in de toekomst relevant, betrouwbaar en financieel gezond te houden. Het resultaat is een aanscherping van waar we ons nadrukkelijker op gaan richten: **impact**

creëren met en voor toekomstige generaties. De rode draad daarin is bouwen aan een betere wereld voor de jongeren van nu en voor toekomstige generaties.

Namens het bestuur gaat mijn dank uit naar alle begunstigers en iedereen die de universiteit en het AUF een warm hart toedragen. Alleen met vereende krachten zijn wij in staat om de bloeiende UvA-gemeenschap te blijven steunen, nu en in de toekomst. Ik wil graag twee mensen in het bijzonder bedanken voor wat zij voor het AUF hebben betekend. Jan Six en James Kennedy zijn in 2023 afgezwaaid als bestuurslid van het AUF, na een periode van meer dan 8 jaar. Veel dank beiden!

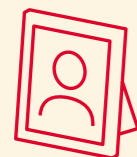
Tot slot wil ik op deze plek collegevoorzitter Geert ten Dam, die per 1 juni 2024 is gestopt, bedanken voor haar persoonlijke en constructieve betrokkenheid bij het fonds. Haar enthousiaste bijdrage in dit jaaroverzicht geeft een goed beeld van onze wederkerige en inspirerende samenwerking.

Wij kijken uit naar een samenwerking waarin we zoals altijd mooie projecten steunen en volop leven en nieuwsgierigheid in de UvA-gemeenschap stimuleren. Samen met onze betrokken schenkers blijven we ons richten op de huidige en volgende generaties talent: voorwaarts met oog voor de toekomst! ●

Het jaar in cijfers

Inkomsten uit
fondsenwerving

€ 1.5 miljoen

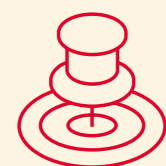

€ 140.250

Ontvangen uit
nalatenschappen

Nettorendement op het
belegd vermogen

€ 2.1 miljoen

€ 3.1 miljoen

besteed aan doelstellingen,
waaronder:

€ 900.000

aan projectsubsidies
(zie bijvoorbeeld de
eerste toekenningen
van de AUF Start-
stipendia, pagina 32)

€ 530.000

aan studiebeurzen
(bijvoorbeeld aan
Laurens de Korte,
pagina 18)

€ 360.000

aan reisbeurzen
voor studenten en pro-
movendi (bijvoorbeeld
uit het Henk van Os
Fonds, pagina 20)

€ 115.000

aan studenten-
projecten en
studiereizen
voor studenten-
verenigingen

€ 11.500

aan prijzen
(bijvoorbeeld
uitgereikt aan
Eva Speijer,
pagina 12)

2023 Highlights

2130

donateurs

3

nieuwe Fondsen
op Naam

4

donateursevents

9,3%

rendement op het
belegd vermogen

467

studenten en promovendi
ontvingen een reisbeurs

Inhoud

AUF Jaaroverzicht 2023

Kansen- gelijkheid

Eerstegeneratie-
studenten vertellen
waarom aandacht
het verschil maakt
tussen afhaken of
doorgaan

6

Krokante meelwormen

Opzienbarend
onderzoek in
ARTIS

12

Mantelzorg

Leopold onderzoekt
hoe familieleden
veilig kunnen worden
betrokken bij
het zorgproces

14

Petunia's

Meer aandacht
voor de bijzondere
collectie petunia's
op het Science Park

16

Henk van Os Fonds

'Dat ik in het
buitenland kon
studeren is het
mooiste wat me
ooit is overkomen'

20

Qualcomm

Gardner startte
met Hack4Her:
een driedaagse
hackaton speciaal
voor vrouwen

30

Verder:

[p.2](#) Bestuur AUF [p.3](#) Voorwoord [p.4](#) Het jaar in cijfers [p.5](#) Inhoud [p.10](#) Eerlijk schooladvies
[p.18](#) Goodbye New York, hello Londen [p.19](#) De drie van Geert [p.22](#) Financieel overzicht [p.25](#) Amsterdams Studentenprojectkoor
[p.26](#) 2023 in beeld [p.28](#) Terugblik met Jan Six [p.29](#) Celebrity Studies Conference [p.32](#) AUF Startstipendium
[p.34](#) Aïda Paalman de Miranda Fonds [p.35](#) Team AUF en colofon

Project 1

Eerstegeneratiestudenten

Aandacht maakt het verschil tussen afhaken of doorgaan

Wie als eerste in de familie naar de universiteit gaat, moet veel obstakels overwinnen. Deze 'eerstegeneratiestudenten' missen vaak ondersteuning vanuit huis en stuiten op zowel sociale als financiële uitdagingen. In 2023 begon het AUF met een fondswervingsactie voor eerstegeneratiestudenten, als onderdeel van de campagne voor kansengelijkheid. Student Annette van der Kruijf (22) en UvA-alumnus en AUF-donateur Peter Verschoor (75) bespreken hun ervaringen als eerstegeneratiestudent en het belang van extra aandacht en ondersteuning.

'Ik had een heel andere manier van spreken en mezelf gedragen en was ervan overtuigd dat ik hier niet hoorde.'

Die extra aandacht voor eerstegeneratiestudenten kan het verschil maken tussen afhaken of doorgaan, weet Van der Kruijf uit eigen ervaring. De derdejaars bachelorstudent Interdisciplinaire Sociale Wetenschappen (ISW) kwam via mavo/mbo4 en het hbo op de universiteit terecht. 'Ik kwam in een wereld die ik niet kende en wist niet wat ik moest verwachten. Niemand van mijn gezin en niemand uit mijn hele familie had ooit eerder aan de universiteit gestudeerd.' Ze voelde zich misplaatst. 'Ik had een heel andere manier van spreken en mezelf gedragen

en was ervan overtuigd dat ik hier niet hoorde.' De studie zelf overweldigde haar ook. 'Zeker in het eerste semester van het eerste jaar. De werkdruk was enorm en academische teksten lezen vond ik lastig. Ik legde mezelf een enorme druk op en was bang dat het me niet zou lukken. Ik zat dicht bij stoppen.'

Gevoel van minderwaardigheid

Verschoor knikt instemmend. Zelf startte hij op 48-jarige leeftijd met een studie Psychologie. 'Ik ben als hobby gaan studeren en had de studie in vier jaar kunnen doen. Maar ik heb 14 jaar geknokt tegen de ►

UvA-alumnus en AUF-donateur Peter Verschoor (75) in gesprek met student Annette van der Kruijf (22)

Peter Verschoor:

‘Als er in mijn tijd iets als Baanbrekers was geweest, had ik daar zeker gebruik van gemaakt’

MEET YOUR MENTOR

De UvA kent verschillende initiatieven om eerstegeneratiestudenten te ondersteunen. Voorbeelden daarvan zijn Baanbrekers (zie artikel) en Meet your Mentor. Dit laatste initiatief helpt derdejaars bachelor- en masterstudenten bij een succesvolle intrede op de arbeidsmarkt. Projectmanager Meltem Halaceli weet waar eerstegeneratiestudenten dan tegenaan lopen.

‘Uit onderzoek blijkt dat studenten met een niet-westerse achtergrond vijftig procent minder kans maken op een baan op hun niveau en veertig procent minder kans hebben om uitgenodigd te worden voor een sollicitatiegesprek. Met Meet your Mentor willen we studenten empoweren door ze te laten zien dat ze wél talentvol en geschikt zijn, en daarbij trouw kunnen blijven aan hun eigen achtergrond. Elke deelnemer wordt gecoacht door een professional met een vergelijkbare achtergrond en drie tot vijf jaar werkervaring. In een traject van drie maanden werken student en coach samen aan bijvoorbeeld solliciteren, pitchen of netwerken. Het resultaat? Meer vertrouwen in het eigen kunnen, helderheid in dilemma's en vaak ook een stage of een baan.’

stemmen in mijn hoofd: dit gaat jou nooit lukken.’ Verschoors verhaal is niet alledaags. Hij groeide op in armoede en had een traumatische jeugd. Een goede opleiding lag niet in de lijn der verwachting. In Verschoors tienertijd woonde het gezin een aantal jaar in Zuid-Afrika, waar hij een middelbare opleiding volgde die in Nederland werd gewaardeerd op vwo-niveau. Zijn vader werkte in de luchtvaart en zei langs zijn neus weg: waarom word je geen piloot? ‘Dat was de wereld die ik kende. Ik meldde me aan op de Rijksluchtvaartschool, werd tot mijn verbazing aangenomen en ben gezagvoerder geworden. Toen ik me in 1997 bij de UvA aanmeldde had ik al een carrière en een gezin. Ondanks dat had ik op de universiteit een enorm gevoel van minderwaardigheid. Ik voelde me niet thuis, legde mezelf een enorme druk op en schaamde me te erg om hulp te vragen.’

Niet alleen staan

En hulp vragen, dat is volgens Van der Kruijf juist het begin van de oplossing. Via ISW-docent Milio van de Kamp kwam ze terecht bij een bijeenkomst van Baanbrekers, een programma voor en door eerstegeneratiestudenten van ISW en Sociologie. ‘Ik vergeet het nooit meer. Studenten deelden waar ze tegenaan liepen. Het is zo fijn om te weten dat je er niet alleen voor staat.’ Juist deze ondersteuning is wat eerstegeneratiestudenten vaak missen. Van der Kruijf herinnert zich hoe haar hbo-mentor reageerde toen ze haar propedeuse cum laude had behaald en vertelde dat ze naar de universiteit wilde. ‘Ze zei dat tachtig procent van de studenten die dat doen, binnen een jaar weer terug is op de hogeschool. Het gebrek aan vertrouwen en steun vond ik heftig.’

Versterken van studenten

Van der Kruijf werkt ondertussen als studentassistent bij Baanbrekers. Voordat ze start met haar master heeft ze nu eerst een bestuursjaar, waarin ze zich richt op het voorzitterschap van studentenvereniging Pegasus en de faculteitsvereniging. ‘Als student zag ik veel dingen die ik anders zou willen, nu heb ik de tijd en de mogelijkheid om daar werk van te maken.’ Verschoor heeft daar veel respect voor. ‘Ik heb ook

€ 46.000

Ruim 550 donateurs brachten samen een totaalbedrag van € 46.000 bijeen. Waarvoor hartelijk dank!

altijd heel veel gedaan, maar ik bleef me klein voelen. Ik herinner me de eerste keer in smoking: ik voelde me doodongelukkig. Als er in mijn tijd zo iets als Baanbrekers was geweest, had ik daar zeker gebruik van gemaakt.’ Verschoor draagt ondertussen op zijn eigen manier bij aan het versterken van de eerstegeneratiestudent. Sinds zijn afstuderen doneert hij jaarlijks aan het AUF uit dankbaarheid voor zijn studie. Vorig jaar deed hij een extra donatie voor eerstegeneratiestudenten. ‘Ik heb zelf aan den lijve ondervonden hoe ontzettend belangrijk dat is.’ ●

over

FONDS VOOR EERSTEGENERATIESTUDENTEN

Bij het AUF vinden we dat je achtergrond niet zou mogen bepalen of je je thuis voelt op de universiteit. De UvA moet een plek zijn die iedereen met talent en ambitie gelijke kansen biedt. Daarom heeft het AUF een fonds voor eerstegeneratiestudenten ingesteld. Hiermee krijgen studenten extra ondersteuning en praktische hulp en worden programma's als Baanbrekers voor meer studenten beschikbaar. Helpt u ook mee?

→ WILT U BIJDAGEN AAN DIT FONDS? Scan de QR-code of neem contact op met Noor Verkooijen: l.verkooijen@uva.nl of 06-34091360

Een schooladvies heeft enorme impact op het leven van een kind

Krijgt ieder kind uit groep 8 het juiste schooladvies? Uit onderzoek blijkt helaas dat kinderen uit kansarme milieus vaak een lager advies krijgen dan hun ‘kansrijke’ klasgenoten. Onderzoekers Niels de Ruig en Sara Geven ontwikkelen samen met scholen een wetenschappelijk onderbouwde adviesprocedure die écht bijdraagt aan kansengelijkheid.

Project 2

Een eerlijk schooladvies

Leerlingen met dezelfde schoolprestaties krijgen niet altijd hetzelfde schooladvies. Zo zijn adviezen vaak hoger voor leerlingen uit kansrijkere milieus. Ook komen leerkrachten soms tot verschillende adviezen bij dezelfde leerling. Met steun van donateurs van het AUF ontwikkelt Sara Geven, sociologe aan de UvA, samen met de besturen van zeventig Amsterdamse basisscholen een procedure voor een rechtvaardig en consequent schooladvies.

‘Een schooladvies heeft enorme impact op het leven van een kind’, vertelt onderzoekscoördinator Niels de Ruig van STAIJ, de koepelorganisatie voor twintig basisscholen in Amsterdam-Oost. ‘Wie een havo/vwo-advies krijgt, heeft op dit moment nog steeds veel meer kansen op beter betaald werk met meer status, een eigen woning en een goede gezondheid. Maar een onder-

bouwd protocol voor een rechtvaardig schooladvies bestaat nog niet.’

Oplossing voor veel meer scholen in Nederland

Afgelopen jaar zette De Ruig samen met Geven de eerste stappen voor een schooladviesprocedure. Dit jaar scherpen ze de procedure aan met de resultaten van een uitgebreid onderzoek onder leerkrachten en leerlingen van de betrokken basisscholen. Het AUF steunt het onderzoek met een subsidie van ruim 20.000 euro uit de opbrengsten van de fondsenwervingscampagne. Uit het onderzoek moet duidelijk worden welke factoren van invloed zijn op het schooladvies. De deelnemende besturen en scholen nemen de aangescherpte procedure komend schooljaar in gebruik. Zij monitoren of de procedure werkt of nog aangescherpt moet worden. ‘De inspectie eist dat scholen hun schooladviezen goed kunnen onderbouwen. Als de nieuwe adviesprocedure werkt, is het dus een oplossing voor veel meer scholen in Nederland.’ ●

Project 3

De ‘Schuldenbrug’: een aanpak voor schulden

In Amsterdam heeft een kwart van de inwoners schulden. Daarom richtte Nathalie Dijkman, directeur van de Amsterdam Law Hub, samen met haar collega’s Susan Leclercq en Tim Verheij een schuldenrechtswinkel op: de ‘Schuldenbrug’. Hier komt onderzoek, onderwijs en schuldhulpverlening samen. Uit onderzoek blijkt dat mensen met schulden het vaak moeilijk vinden om hulp te zoeken, maar wél contact hebben met hulpverleners in het sociale domein. Daarom kunnen juist die hulpverleners juridisch advies inwinnen bij de rechtswinkel. Het AUF steunt het

initiatief met 20.000 euro, deels uit de opbrengsten van de campagne van 2023 en deels uit het Paul F. van der Heijden Fonds. Rechtenstudenten Fiore van der Linden en Jessenia Cruz Ospina konden dankzij de bijdrage van het AUF aan de slag in de rechtswinkel. Ze beantwoorden vragen, geven juridisch advies en ze doen onderzoek naar een nieuw handboek voor schuldhulpverleners. Van der Linden vertelt waarom ze zich aansloot: ‘Het is een luxe om aan de universiteit te studeren en nieuwe dingen te leren. Dan is het zonde om met die kennis niets terug te doen voor de maatschappij.’ ●

Krokante meelwormen. Wie watertandt daar niet van?

We eten wereldwijd steeds meer vlees. Dit heeft onder meer grote gevolgen voor het klimaat. Insecten eten kan helpen om zonder vlees alsnog aan onze eiwitten te komen. Maar hoe krijgen we de westerse mens zover?

Waarschijnlijk staan meelwormen vanavond niet bij u op het menu. Hoewel de consumptie van insecten allang realiteit is in verschillende culturen, en zelfs als delicatessen wordt beschouwd, staat de acceptatie ervan in westerse culturen nog in de kinderschoenen. Ondanks de dringende behoefte aan alternatieve eiwitbronnen, ziet men in westerse culturen insecten vaak als een onconventioneel of zelfs walgelijk voedingsmiddel. Hoe komt dat? Vinden

we insecten vies omdat we een aangeboren afkeer hebben tegen alles waarvan we denken dat we er ziek van worden, of zijn we cultureel geprogrammeerd om het vies te vinden? 'Dat is belangrijk om te weten, want met een aangeboren afkeer hebben we andere stappen te nemen om insecten op het westerse menu te krijgen, dan met een aangeleerde afkeer', vertelt Eva Speijer, masterstudente Biological Science. Ze deed er haar afstudeeronderzoek naar met een studiebeurs uit het Volkert van der Willigen Fonds van het AUF.

Lachen of walgen?

In het een speciaal geprepareerd hoekje van het Groote Museum van ARTIS onderzocht Speijer of kinderen anders reageren dan volwassenen als ze

over

DE VOLKERT VAN DER WILLIGENBEURS

Elk jaar wordt een studiebeurs uitgereikt aan een student in de astrodeeltjesfysica en een aan een student in het vakgebied biologie en ecologie. De beurzen worden toegekend uit het Volkert van der Willigen Fonds dat in 2008 bij het AUF is ingesteld door gepensioneerd huisarts Volkert van der Willigen.

'Hoe kunnen we de wereldbevolking voeden?'

gerechten zien die klaargemaakt zijn met insecten. Ze schotelde ARTIS-bezoekers van verschillende leeftijden gerechten met en zonder insecten voor. Terwijl haar proefpersonen naar de gerechten keken, filmde ze hun gezichtsuitdrukking: lachen, walgen en alles wat daar tussenin zit. Met de Noldus FaceReader, die ze mede dankzij de beurs kon aanschaffen, analyseerde ze vervolgens de verschillende gezichtsuitdrukkingen en emoties.

Insecten als gezonde eiwitbron

'Het resultaat? Iedereen reageerde vooral met een lach op het zien van de insecten als eten. Dat ging tegen mijn verwachtingen in; ik dacht dat ik vooral de emotie 'walging' zou zien. Op basis van dit en al het andere consumentenonderzoek kan gekeken worden hoe we insecten als gezonde eiwitbron kunnen promoten. Zo draagt mijn onderzoek weer een heel klein stukje bij aan de grote vraag: Hoe gaan we de wereldbevolking voeden?'

Onderzoek van je dromen

Speijer kijkt tevreden terug op haar onderzoek: 'Ik hoop dat dit andere studenten zal inspireren om ook zelf een onderzoeksproject op te zetten. Vaak denk je als masterstudent dat je dat nog niet kan, 'from scratch' een onderzoek opzetten. Maar juist als masterstudent heb je heel veel vrijheid om dat te doen. Als je een goed idee hebt: gewoon beginnen en niet opgeven. Veel mensen mailen en alles uitproberen, zoals een aanvraag voor funding. Het kost wat meer tijd, maar uiteindelijk kan je het onderzoek van je dromen uitvoeren!' ●

KLIMAATBESTENDIG KORAAAL

Voor haar master Freshwater and Marine Biology doet Rebecca van Oostveen onderzoek naar de potentie van koralen om resistent te worden tegen klimaatverandering. Ook zij ontving een studiebeurs uit het Volkert van der Willigen Fonds om dit mogelijk te maken.

Koralen die groeien in 'extreme' omgevingen met hoge temperaturen, en lage pH- en zuurstofwaarden, zoals bij Panama, hebben een natuurlijke resistentie tegen stress: 'We willen graag meer inzicht krijgen in wat ervoor zorgt dat koralen een hogere tolerantie ontwikkelen voor klimaatverandering. Het blijkt dat 'extreme' omgevingen hierbij een belangrijke rol spelen en dit suggereert dat koralen die we hier planten, mogelijk een natuurlijke weerstand kunnen opbouwen.' De toekenning uit het Volkert van der Willigen Fonds dekt de kosten voor Van Oostveens vlucht naar Panama en een deel van de accommodatiekosten: 'En ik heb ook een duikcursus gevolgd die verplicht was om te kunnen duiken bij het instituut waar wij onderzoek deden.'

Rebecca van Oostveen op de zeebodem bij Panama.

Mantelzorgers als oplossing voor tekort zorgpersoneel?

Wereldwijd is er een tekort aan zorgpersoneel, vooral in landen met lage- en middeninkomens. Dat maakt het moeilijk een veilige en goede ziekenhuiszorg te garanderen. Stije Leopold, onderzoeker aan het Amsterdam UMC, zag een mogelijke oplossing: waarom geen familieleden en andere mantelzorgers inzetten voor eenvoudige zorgtaken? Voor zijn onderzoek ontving hij steun uit het Professor Faber Fonds voor onderzoek naar Tropen gerelateerde Ziekten.

Toen Leopold in een ziekenhuis in Bangladesh werkte, merkte hij op dat familieleden vaak een actieve rol hebben in de basiszorg voor patiënten. 'Veel familieleden wassen, kleden en voeden de patiënt en communiceren met medisch personeel. Vooral als het personeelstekort groot is. Soms zijn er maar vier verpleegkundigen op honderd patiënten en wordt al snel beroep op mantelzorgers gedaan om te helpen met simpele zorgtaken. Daarmee leveren ze een aanzienlijke bijdrage aan de zorg, maar officieel vormen ze geen onderdeel van het zorgteam.'

Culturele verschillen in zorgroutines

Leopold onderzoekt hoe familieleden veilig kunnen worden betrokken bij het zorgproces en test manieren om hen te ondersteunen. Daarbij kijkt hij naar de lokale situatie. Want zorgrollen en -taken zijn cultureel afhankelijk en moeten dus binnen de lokale context passen. Om dat goed te onderzoeken werkt Leopold met *mixed-methods* voor de dataverzameling, waaronder met

interviews met patiënten, artsen en verpleegkundigen.

Personeelstekorten in de gezondheidszorg komen echter niet alleen voor in landen met lage inkomens, stelt Leopold. 'Kijk maar eens naar de groeiende tekorten aan zorgpersoneel in Nederland. En dat tekort neemt de komende jaren alleen maar toe.' Hij gelooft dan ook dat we veel kunnen leren van hoe deze uitdagingen in andere culturen aangepakt worden.

Minder makkelijk om er financiering voor te vinden

Om zijn innovatieve onderzoek te ondersteunen ontving Leopold financiering van het Professor Faber Fonds voor Onderzoek naar Tropen gerelateerde Ziekten. 'Familieparticipatie in de zorg is een nieuw onderzoeksveld waarin nog weinig onderzoek verricht is,' vertelt hij. 'Daarom is het ook minder makkelijk om er financiering voor te vinden. Mede dankzij de subsidie uit het Professor Faber Fonds is het mogelijk om nieuwe kennis op te doen over familieparticipatie, die we elders weer kunnen toepassen.' ●

over

HET PROFESSOR FABER FONDS voor Onderzoek naar Tropen gerelateerde Ziekten is ingesteld door professor Faber, die jarenlang zelf werkzaam was als arts op het gebied van tropische dermatologie bij het Amsterdam UMC. Het fonds steunt talentvolle onderzoekers met een jaarlijkse subsidie voor onderzoek op het gebied van tropen gerelateerde ziekten. Talentvolle postdoc-onderzoekers die niet langer dan vijf jaar geleden gepromoveerd zijn, kunnen in een jaarlijkse projectsubsidieronde meedingen naar een subsidie van maximaal 20.000 euro ter financiering van een innovatief projectvoorstel op het gebied van onderzoek naar tropen relateerde ziekten. Het fonds wordt beheerd door het AUF.

75 jaar wetenschappelijk erfgoed zichtbaar en toegankelijk

Maar weinig mensen weten dat de UvA de grootste collectie petunia's ter wereld beheert. De collectie wordt al sinds 1950 gebruikt voor onderzoek naar plantenbiologie en -genetica. Dat leidde tot tal van innovaties in onder meer de voedselindustrie, de farmacie en de sierteelt. Met een website willen onderzoeker Francesca Quattrocchio en projectleider Bart Groeneveld 75 jaar wetenschappelijk erfgoed zichtbaar en toegankelijk maken. Hiervoor ontvingen ze steun uit het Walter Hoogland Fonds van het AUF.

In de kassen van het Science Park staan duizenden petunia's in vele kleuren en maten, een collectie van planten die allemaal genetisch nét een beetje van elkaar verschillen. Quattrocchio legt uit dat het genetisch onderzoek zich aanvankelijk richtte op het creëren van meer kleuren en patronen voor de sierteelt. 'De kleur ontstaat door een reeks van biochemische reacties en veranderingen in de cellen van de plant, die worden gecontroleerd door genen. Dat maakt de petunia's ook perfect voor genetisch onderzoek, want elke genetische verandering is direct zichtbaar in de bloem of de plant.' En omdat de petunia een zusje is van aardappels, tomaten, paprika en aubergines, is het onderzoek ook van groot nut in de groenteteelt.

Ontwikkeling dierlijke eiwitten

Dankzij onderzoek met de petuniacollectie is ook een diep begrip ontstaan over de werking van een plant. Een van de speerpunten is onderzoek naar de vacuole, een groot celcompartiment dat 90% van de cel beslaat. Quattrocchio: 'De vacuole heeft onder meer grote invloed op kleur en smaak. Een voorbeeld: hoe zuurder de vacuole is, hoe roder de bloem

of hoe zuurder de smaak van de vrucht. Met onze kennis helpen we voedselproducenten te sturen op de perfecte smaak, kleur en voedingswaarde, bijvoorbeeld in *vertical farming*. In die vacuole kunnen we tegenwoordig ook dierlijke eiwitten of vaccins ontwikkelen. Onze petuniacollectie gebruiken we om de meest geschikte vacuole te vinden

voor elke toepassing, wat de collectie zeer waardevol maakt.'

Kruisbestuiving tussen bèta en gamma

'Het was zonde dat dit onderzoek al die jaren onbekend was bij een groter publiek', vult Groeneveld aan. 'Samen met de Faculteit der Geesteswetenschappen keken we daarom hoe we de collectie en het onderzoek bredere bekendheid konden geven.' Dit resulteerde in april 2023 in de tentoonstelling *Cross-pollinating the Archives, Art and Research around the Petunia Collection*. Een titel die ook verwijst naar de waardevolle kruisbestuiving tussen de bèta- en gammafaculteit. Belangrijke aanleiding voor de expositie was een grote collectie aquarellen van petunia-bloemen. 'Tussen 1960 en 1990 maakten kunstenaars namelijk elke week aquarellen van nieuwe petuniamutanten, omdat de kleurenfotografie nog niet kleurecht was. Die collectie aquarellen lag bij ons te verstoffen.'

Online petunia's samenstellen

Groeneveld: 'We wilden de tentoonstelling vervolgens ook een permanent karakter geven via een

over

HET WALTER HOOGLAND FONDS

Het Walter Hoogland Fonds is een Fonds op Naam dat in 2005 werd ingesteld door prof. Walter Hoogland, oud-decaan van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica. Het fonds ondersteunt activiteiten op het gebied van onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven op het Science Park Amsterdam.

website. Die ontwikkelen we samen met mede-initiatiefnemer Marta Pagliuca Pelacani (en haar Studio Imaginalis), de curator van de tentoonstelling. Via de website ontsluiten we alle wetenschappelijke publicaties en de aquarellen. Daarnaast bieden we een interactieve tool waarmee bezoekers hun eigen petuniaplant of -boekje kunnen samenstellen.' De collectie, de aquarellen en het onderzoek gaan binnen enkele jaren over naar een andere universiteit. 'We zijn blij dat we mede dankzij de subsidie van het AUF dit stuk Amsterdams wetenschappelijk en botanisch erfgoed kunnen vastleggen en ontsluiten.' De website gaat in september 2024 live. ●

Zusje

Omdat de petunia een zusje is van aardappels, tomaten, paprika en aubergines, is het onderzoek ook van groot nut in de groenteteelt.

Goodbye New York, hello London

De carrière van Laurens de Korte krijgt een vliegende start dankzij zijn master aan de Columbia Law School in New York. Deze studieopleiding werd mede mogelijk gemaakt met steun uit het Prof. Dr. Th. M. de Boer Scholarship Fonds van het AUF.

Waarom een beurs?

‘Ik streef eigenlijk altijd naar het beste. Dat zit in me, maar komt ook uit mijn tienertijd. Door persoonlijke omstandigheden ging het niet goed met me en kwam ik op het vmbo terecht. Ik spijbelde veel, totdat ik besloot iets van mijn leven te maken. Ik maakte het mbo af, deed daarna een hbo-studie Rechten en vervolgens een bachelor aan de UvA. In 2021 mocht ik meedoen aan een studentenuitwisseling met Columbia Law School. Ik werd als een van de vier uit honderden aanmeldingen geselecteerd. En die tijd smaakte naar meer: de universiteit heeft een

ongelofelijk hoog niveau. Ik meldde me daarom in 2023 aan voor een master en werd aangenomen. Om mijn master te bekostigen heb ik een beurs aangevraagd.’

Wat betekent deze ervaring voor je?

‘Ik ben in april 2024 afgestudeerd en ben nu een advocaat met een diploma van een van de meest prestigieuze universiteiten ter wereld. Na de zomer begin ik in London bij A&O Shearman, het derde grootste kantoor ter wereld. Fantastisch natuurlijk.’

Wat zal je nooit vergeten?

‘Alle leuke dingen die ik deed met vrienden. Als studenten van de Columbia Law School hadden we feestjes in de mooiste panden van New York. Wat me ook zal bijblijven zijn de studentenprotesten rond het Israël-Gaza-conflict. Het ging er soms heftig aan toe op de campus.’ ●

over HET PROF. DR. TH.M. DE BOER SCHOLARSHIP FONDS

Het Prof. dr. Th.M. de Boer Scholarship Fonds is in 2013 door prof. dr. Th.M. de Boer ingesteld bij het AUF voor UvA-studenten die hun rechtenstudie willen voortzetten in de Verenigde Staten of een ander common law-land. Sinds 2013 ontvangen gemiddeld twee studenten per collegejaar een studiebeurs.

De drie van Geert

Geert ten Dam is een warm pleitbezorger van het AUF: ‘Ik word altijd blij als ik zie welke mooie dingen er met liefde, aandacht en geld kunnen ontstaan.’ Nu ze per 31 mei 2024 gestopt is als voorzitter van het College van Bestuur van de UvA deelt ze haar top drie favoriete projecten.

1 Kansengelijkheid en de eerstegeneratiestudent

Kansengelijkheid is een belangrijk onderwerp waar we alle energie op moeten blijven richten. Ik was erg geraakt door het verhaal in het boek *Misschien moet je iets lager mikken* van UvA-docent Milio van de Kamp. Daarin beschrijft hij pijnlijk duidelijk hoe een schoolcarrière eruit kan zien als je vanuit huis niet alle kansen hebt meegekregen. Dat zet kinderen en studenten op achterstand. Bij de UvA proberen we met het Meet your mentor-project en het project Baanbrekers deze eerstegeneratiestudenten een zachtere landing te geven en beter te begeleiden. Het AUF droeg hieraan bij.

studenten volgden op het Science Park vakken die hen aan de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo niet op die manier worden aangeboden. Dit studieverblijf aan de UvA werd mogelijk gemaakt door het Aida Paalman de Miranda Fonds. Een van de studenten vertelde hoe dit half jaar zijn uiteindelijke droom dichterbij brengt: ‘Een baan bij een in Suriname gevestigde multinational als wiskundig programmeur’.

2 Talentvolle studenten uit Suriname

Afgelopen jaar vlogen twee talentvolle studenten uit Suriname naar Amsterdam om een semester aan de UvA te studeren. De

3 Ons Sweelinckorkest, omdat muziek belangrijk is

Als derde, maar zeker niet de minste: muziek verbindt, maakt blij, en inspireert. Voor iedereen, maar zeker voor het brein van jongeren, is muziek belangrijk. Mede daarom ben ik groot fan van het UvA-Orkest J.Pzn Sweelinck, of kortweg het Sweelinckorkest. Dit is ons eigen studentenorkest dat, mede dankzij donateurs van het AUF, jaar in jaar uit een prachtig repertoire ten gehore brengt in binnen- en buitenland. De ervaring die de leden van het orkest (onze studenten) daarbij opdoen, is goud waard. Kortom, een orkest door en vóór studenten. En voor vele anderen, want ook ik geniet volop van hun optredens. ●

‘Door reizen vind je je eigen pad’

Honderden studenten maakten dankzij het Henk van Os Fonds studiereizen naar bestemmingen over de hele wereld. Tijdens zijn eigen studententijd ontving Van Os een beurs voor een studieverblijf in het Italiaanse Siena: een ervaring die bepalend was voor de rest van zijn leven. Zo'n ervaring gunt hij elke student. Voor het tienjarig bestaan van het fonds spreken we Henk van Os (86) thuis, samen met beursontvanger Saar Michielsen (27) die dankzij het AUF haar Argentijnse droom kon waarmaken.

Henk van Os zit aan een grote ronde tafel in de zonnige achterkamer van zijn woning in Amsterdam-Zuid. Voor hem liggen stapeltjes met kunstboeken, literaire tijdschriften en ansichtkaarten van studenten en vrienden. Moderne kunst vult de muren, en op de kasten staat een verzameling beeldjes en foto's die getuigen van een rijkgeschaakt leven. Hij geniet nog altijd nationale bekendheid als voormalig directeur van het Rijksmuseum en als presentator van de VPRO-programma's *Beeldenstorm* en *Museumschatten*. Ook was Van Os tot tien jaar geleden University Professor Kunst en Samenleving aan de UvA.

Op eigen benen

Door zijn bekendheid trok Van Os volle collegezalen, maar hij wilde absoluut niet méér verdienen dan andere collega's die al met pensioen waren. Meer geld zou zijn

leven niet nóg beter maken. Daarom liet hij de 'extra' verdiensten apart zetten voor wat later het Henk van Os Fonds zou worden. 'Dat ik in het buitenland kon studeren is het mooiste wat me ooit is overkomen. Het was belangrijk voor mijn studie: ik hield me bezig met vroege Italiaanse kunst en in Nederland was weinig aanbod. Dat het me zelfstandigheid gaf, was misschien wel het allerbelangrijkst. Mijn studievriend Anton Boschloo omschreef het treffend: 'Gelukkig zijn onze vaders aan de andere kant van de Alpen gebleven.' Dat gaf vrijheid: ik leerde op eigen benen staan, vond mijn eigen pad. Zo'n ervaring is belangrijk voor jonge mensen.'

Dansen op straat

'Heel herkenbaar' zegt Saar Michielsen. De voormalig student European Studies wilde als tiener al naar Argentinië. Mede dankzij het Henk van Os Fonds kon ze in

2019 de reiskosten betalen en studeerde en woonde ze zes maanden in Buenos Aires. Die locatie sloot ook aan op vakken als Intercultural Communications en Comparative Politics, waarin ze Zuid-Amerikaanse politieke systemen bestudeerde. 'In Nederland hoor je weinig over Zuid-Amerikaanse cultuur en politiek. Ik wilde zelf ervaren hoe het daar is. Niet alleen studeren, maar ook de mensen leren kennen, dansen op straat. Thuis had ik alvast tango leren dansen.'

Gevoel van vrijheid

Door de reisbeurs ervaarde Michielsen ook voor het eerst een gevoel van vrijheid. 'Ik werk al vanaf mijn zestiende en heb ook altijd naast mijn studie gewerkt. In Argentinië kon ik voor het eerst leven

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het fonds kreeg Henk van Os een lunch aangeboden in de Academische Club van de UvA. Daar werd hij in het zonnetje gezet door (oud-)collega's, vrienden, familie en een aantal beursstudenten.

Een wereld waar je nog nooit bent geweest

Henk van Os geniet van het verhaal. 'Toen ik het fonds startte, had ik studenten als Saar voor ogen: wetenschappelijk nieuwsgierig, jezelf willen uitdagen, de gedrevenheid om te leren van een wereld waar je nog nooit bent geweest.' Hij hoopt dat het fonds nog vele studenten kan steunen. Met bijdragen van verschillende betrokken schenkers is het voorbestaan van het fonds voorlopig gewaarborgd. 'Dat mensen zich verbinden aan een fonds met mijn naam en met dit doel, ontroert me diep.' ●

HET HENK VAN OS FONDS

verstrekt reisbeursen aan studenten in de Geesteswetenschappen. In 2023 werd aan 33 studenten een individuele reisbeurs toegekend voor een totaalbedrag van € 22.050.

Financieel overzicht

Balans per 31 december 2023

ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
Financiële vaste activa (1)	597.100	679.000
Vlottende activa		
Vorderingen (2)	301.843	282.314
Effecten (3)	24.789.854	23.305.401
Liquide middelen (4)	1.153.892	1.214.936
	26.245.589	24.802.650
	26.842.689	25.481.651
PASSIVA		
Reserves en fondsen (5)		
Bestemmingsfondsen	22.555.077	22.252.041
Bestemmingsreserve	1.410.334	1.312.809
Langlopende schulden (6)	1.167.196	664.136
Kortlopende schulden (7)	1.710.082	1.252.665
	26.842.689	25.481.651

RESULTAAT 2023

	2023	2022
Inkomsten van particulieren	593.333	1.352.013
Inkomsten van bedrijven	262.695	559.020
Inkomsten van andere organisaties zonder winststreven	641.704	107.711
Totale inkomsten	1.497.732	2.018.744
Doelbesteding	3.118.751	1.829.536
Wervingskosten	50.000	57.140
Kosten beheer en administratie	91.835	54.338
Totale uitgaven	3.260.585	1.941.014
Resultaat uit beleggingen	2.163.411	-4.083.574
Resultaat	400.558	-4.005.844

Waar hebben we ons geld in 2023 aan besteed?

In 2023 heeft het AUF ongeveer 600 projecten gesteund, variërend van reisbeurzen tot project-subsidies. We kijken daarbij steeds meer naar de impact die het project heeft (en in de toekomst zal hebben) op verbonden generaties, en of het project bijdraagt aan een sterke samenleving en een groene toekomst. Enkele voorbeelden:

Gezonde en verbonden generaties

Qualcomm gaf ons in 2023 de kans om met Qualcomm Diversity in AI Fellowships twee studenten te ondersteunen die de Artificial Intelligence-master volgen aan de UvA. Beursontvanger Isabella Gardner vertelt waarom diversiteit in AI zo belangrijk is: 'Het helpt voorkomen dat je met AI onbedoeld vooroordelen versterkt of groepen discrimineert'. In het interview op pagina 30 vertelt Gardner hoe zij haar energie en kennis inzet om vrouwen aan AI te verbinden.

Een veerkrachtige en rechtvaardige samenleving

Soms helpt het fonds de wereld een beetje rechtvaardiger te maken. Het ging door persoonlijke omstandigheden niet goed met Laurens De Korte. Hij kwam als puber op het vmbo terecht en spijbelde veel. Maar opeens ging de knop om en stapelde hij zich een weg naar een hbo-studie Rechten en vervolgens een bachelor aan de UvA. Met het Prof. Dr. Th. M. de Boer Scholarship Fonds van het AUF kreeg De Korte uiteindelijk de mogelijkheid om met een studiebeurs een master te volgen aan de Columbia Law School (zie pagina 18).

Een groene toekomst

Petunia's zijn niet alleen die vrolijke plantjes die je in alle kleuren ziet in Nederlandse tuinen. De planten worden ook gebruikt voor onderzoek naar plantbiologie en -genetica. Dit leidde al tot tal van innovaties: van plantaardige melk- en vleesproductie tot vaccins. Hoe dat precies zit, leest u op pagina 16. Met steun uit het Walter Hoogland Fonds ontwikkelen onderzoeker Francesca Quattrocchio en projectleider Bart Groeneveld een website waarop 75 jaar wetenschappelijk erfgoed zichtbaar en toegankelijk wordt gemaakt.

Toekenningen

Elke bijdrage geeft studenten én onderzoekers de kans hun talenten verder te ontwikkelen. Zo maakt iedere donateur iets bijzonders mogelijk.

Toekenning	Bedrag	Aantal
Onderzoek	€ 769.665	21
Projectsubsidies Erfgoed	€ 814.755	6
Projectsubsidies Algemeen	€ 120.211	18
Bijzondere Leerstoelen	€ 404.300	3
Studiebeurzen	€ 526.298	31
Reisbeurzen studenten	€ 301.500	391
Reisbeurzen promovendi	€ 56.800	76
Groepsreisbeurzen	€ 105.115	36
Studentenprojecten	€ 8.607	14
Prijzen	€ 11.500	3
Totaal toegekend	€ 3.118.751	599

Waar kwam ons geld vandaan in 2023?

Inkomsten uit fondsenwerving **€ 1.497.732**

Beleggingen

2023 was een goed beleggingsjaar. We beleggen ons vermogen om financieel gezond te blijven, zodat we ook op de lange termijn geld kunnen toekennen en impact kunnen maken met onze bestedingen. Uiteraard beleggen we niet in alles. We willen niet alleen financieel rendement behalen, maar ook een positieve impact maken op het milieu en de samenleving. Daarom beleggen we ons vermogen op maatschappelijk verantwoorde wijze en volgens duurzame uitgangspunten. Het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille is matig defensief, met een donkergroen beleggingsprofiel: hiermee investeren we een aanzienlijk deel van onze portefeuille in duurzame en milieuvriendelijke activa. We beleggen niet in wapens en fossiele industrie.

Wat is duurzaam vermogensbeheer?

Selecteren van bedrijven die de balans zoeken tussen mens, milieu en maatschappij

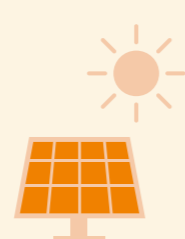
Daarbij kijken we naar ondernemingen die...

... zuinig omgaan met grondstoffen

... minder vervuilen

... werken aan innovatieve duurzame oplossingen

... een rechtvaardig sociaal beleid hanteren

Nalatenschappen **€140.250**

In 2023 heeft het AUF in totaal € 140.250 aan legaten en testamentaire giften ontvangen:

→ € 125.000 van mevrouw I.C.G. Roos

→ € 5.000 van mevrouw P.M.C. de Vries

→ € 10.000 van meneer P. Huigsloot

→ € 250 van meneer M.R. Nadels

Een eenakter rond een actueel thema: genderidentiteiten

Het Amsterdams Studentenprojectkoor laat jonge mensen kennismaken met een oud en onbekend genre in de muziek en het theater: de operette. Hiervoor produceert het koor elk jaar een of meerdere operettes, waaraan studenten, afgestudeerden en niet-studenten meedoen. Dit jaar staat *Het Eiland van Tulipatan* van Jacques Offenbach op het programma, een operette rond genderidentiteit. De operette wordt mede mogelijk gemaakt met steun van het AUF.

Het Amsterdams Studentenprojectkoor is een toegankelijke amateurvereniging waar iedereen welkom is; of je nu veel theaterervaring hebt of

nauwelijks', vertelt algemeen bestuurslid Carlijn Dekker. 'Voor de ervaren zangers zijn er solistenrollen, zodat ook zij veel kunnen leren van een project.

Om dit te bereiken werken we samen met professionele dirigenten, regisseurs en pianisten uit het veld. Dit jaar waren dat Gigi van Ervens Dorens (regie), Jeroen Sarphatie (koordirectie) en op de piano Jana Schell.'

Spelen met genderidentiteiten

Net als vorig jaar koos het koor ook dit jaar voor een operette van

Jacques Offenbach. Dekker: '*Het Eiland van Tulipatan* is een eenakter rond een thema dat op dit moment heel actueel is. Op basis van het in het Nederlands vertaalde libretto spelen wij in op de maatschappelijke discussie over een ruimere invulling van 'vrouwelijkheid' en 'mannelijkheid' en de verschuivingen die zich daarin voordoen.'

Kosten laag en de kwaliteit hoog

De professionals en de huur van het CREA-theater in Amsterdam zijn de grootste kostenposten van dit project. 'Daar hebben we dan ook de toekenning van het fonds aan besteed,' vertelt Dekker. 'Voor de kostuums en het decor zijn we tweedehandswinkels afgegaan en als decor gebruiken we dit jaar een oud kledingrek van de Stopera.' ●

2023 in beeld

Wat gebeurde er nog meer in 2023? Een kleine selectie van de highlights en inspirerende ontmoetingen met onze relaties in 2023.

Januari

Het nieuwe jaar gaat van start met een nieuwe directeur: Melchior Bussink. Hij kijkt uit naar zijn nieuwe functie: 'Het fonds zorgt voor een verbinding tussen wetenschap en samenleving. De donateurs maken interdisciplinaire projecten en onderzoek met een maatschappelijke impact mogelijk.'

Maart

Om de honderdvijftigste verjaardag van het KNAG (Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap) te vieren, organiseert Allard Pierson met steun van het AUF de tentoonstelling *Open kaart- van atlas tot streetmap*. Ook steunde het fonds de cartografische collecties van het Allard Pierson met een bijdrage uit het Jansonius Fonds. Genoeg reden om onze schenkers te ontvangen en rond te leiden over deze bijzondere tentoonstelling.

Juli

In 2023 bestaat het UvA-Orkest J.Pzn Sweelinck (kortweg het Sweelinckorkest) 145 jaar. Het orkest viert dit lustrum met een Europese tournee en reist met de trein! Het AUF steunt het orkest door bij te dragen aan deze klimaatvriendelijkere manier van reizen.

Oktober

Folia, het journalistieke en onafhankelijke medium van de UvA, viert haar 75-jarige jubileum. Ter gelegenheid van dit jubileum wil Folia weer een keer op papier verschijnen. Een bijdrage van het AUF maakt dit mede mogelijk.

Februari

Op 17 februari overlijdt Isa de la Fontaine Verwey. De la Fontaine Verwey was een inspiratie voor velen en een loyale en betrokken begunstiger van het AUF. Als weduwe van Herman de La Fontaine Verwey, naamgever van een Fonds op Naam bij het AUF, zette zij zich volledig in voor de boekwetenschap. Wij zijn haar dankbaar voor haar betrokkenheid.

Mei

Dr. Zonneveld is gespecialiseerd in pijngeneeskunde. Slaapproblemen en pijn treden vaak samen op. De verwachting is dat het inzetten van slaaphtherapie tot effectievere, kortere en goedkopere behandeltrajecten voor chronische pijn leidt dan reguliere pijnzorg alleen. Met een subsidie van het AUF gaat Zonneveld het effect van het behandelen van slaapproblemen op de reguliere pijnbehandelingen in het AMC onderzoeken. Ze maakt hierbij gebruik van i-Sleep, een online slaaphtherapie die in de geestelijke gezondheidszorg zijn effectiviteit voor slaapproblemen heeft bewezen.

Augustus

Leden van de Natuurwetenschappelijke Studievereniging Amsterdam bezoeken in de zomer verschillende universiteiten in Zuid-Korea. Deze reis, mede mogelijk gemaakt door het AUF, geeft studenten de mogelijkheid om hoogstaande universiteiten en instituten te bezoeken in het buitenland.

November

Op 16 november wordt door professor emeritus Militair Recht aan de UvA Terry Gill een nieuw Fonds op Naam ingesteld bij het AUF, namelijk het Fonds Leerstoel Militair Recht.

December

Voor de eerste keer ontvangen acht jonge talentvolle wetenschappers van het Amsterdam UMC een AUF Startstipendium, zie ook pagina 32.

‘Zo inspirerend vond ik mijn tijd op de UvA nou ook weer niet’, zei Jan Six toen hij bijna tien jaar geleden werd gevraagd voor een bestuursfunctie bij het AUF. ‘Dat kan de UvA dan nu mooi goed-maken’, reageerde toenmalig directeur Carolyn Wever destijds gevat. Nu hij afscheid heeft genomen als bestuurslid, kijkt hij terug of die belofte is waargemaakt.

Jan Six was het jongste en het langstzittende bestuurslid. ‘En de eerste ondernemer die plaatsnam tussen de academici’, herinnert hij zich. Zijn zakelijke inslag werd aanvragers van een fonds meteen duidelijk. Bij een goede aanvraag hoort een goed plan, vond hij. Niet een *copy-paste* van de aanvraag van vorig jaar: ‘Je kunt iedere euro maar een keer uitgeven. Dus het fonds moest kritisch zijn. Ik ben er trots op dat ik daaraan heb bijgedragen.’

Verschillende, kleurrijke mensen

Die kritische blik bij de beoordeling van aanvragen vond Six niet altijd makkelijk. ‘Ik heb niet overal verstand van. Maar dat is ook juist het mooie van deze functie: ik moest me verdiepen in zaken waar ik niets van wist. Daardoor werd mijn interesse gewekt en kwam ik in contact met heel veel verschillende, kleurrijke mensen.’ Hij noemt bijvoorbeeld professor Gnade van het Satricumproject. Hij kende haar al van zijn eenjarige poging om naast zijn studie Kunstgeschiedenis ook Archeologie te studeren. Sinds 1991 is de UvA betrokken bij de opgravingen van Satricum, een antieke stad zo’n zestig kilometer ten zuiden van Rome. ‘Toen ik hoorde dat onze bijdrage hieraan dreigde te stoppen, ben ik er meteen voor in de bres gesprongen. Er ligt daar heel veel geschiedenis en professor Gnade was daar al heel lang mee bezig. Dat kon niet zomaar worden stopgezet.’ De belofte van de toenmalige directeur is wat Six betreft ruimschoots ingelost: ‘Ik kijk met heel veel plezier terug op een inspirerende tijd als bestuurslid. Ik blijf wel overtuigd donateur, want het werk van het AUF is niet alleen inspirerend, maar ook belangrijk. Dat verdient mijn steun.’ ●

Jan Six:
van bevlogen
bestuurslid
naar overtuigd
donateur

Celebrity Studies Conference

Onze cultuur wordt gevormd door beroemde individuen

De licht- en schaduwzijde van beroemdheid stonden centraal tijdens de Celebrity Studies Conference in Amsterdam, die mede door een bijdrage van het AUF plaatsvond. Experts van over de hele wereld ontmoetten elkaar en wisselden de laatste inzichten uit over onder meer #MeToo en celebrity politics.

‘Beroemdheden spelen een veel grotere rol in ons leven dan de meeste mensen beseffen’, legt Franssen uit. Hij is hoogleraar Nederlandse Letterkunde aan de UvA en is betrokken bij het internationale tijdschrift *Celebrity Studies*, dat het congres elke twee jaar organiseert. ‘Onze cultuur wordt gevormd door beroemde individuen. Je vindt ze onder meer in films, muziek, sport, politiek en ze hebben een enorme invloed op ons. Daarom willen we weten hoe dat werkt. Wat maakt iemand geliefd of juist gehaat? En hoe kun je beroemdheden inzetten voor jouw product of boodschap? Je ziet ook de opkomst van celebrity politics, waarbij de poppetjes belangrijker zijn dan de inhoud.’ Dat maakt dit thema aantrekkelijk voor een brede groep wetenschappers en geïnteresseerden, van psychologen en antropologen tot communicatie-experts en

journalisten. Het congres geldt als een unieke ontmoetingsplaats voor een gemeenschap die binnen de bestaande structuren versnipperd zou blijven en is een broedplaats voor nieuw onderzoek.

Bombardement van boodschappen

Aan de UvA geeft Franssen goed bezochte colleges over het fenomeen beroemd zijn. ‘Studenten kiezen het vak omdat ze het grappig vinden: ‘Beetje lezen over de Kardashians!’ Maar als ze erin duiken, ontdekken ze de enorme impact van beroemdheden op onze samenleving. Hoe we voortdurend worden gebombardeerd door boodschappen van beroemdheden die iets van ons willen, die ons manipuleren, en die ons een bepaald wereldbeeld aanpraten. Dat hoeft zeker niet negatief te zijn, maar het is belangrijk dat we ons hiervan bewust zijn.’ ●

Technologie als de grote gelijkmaker

Isabella Gardner

‘Want wat ik ook doe, ik doe het altijd als vrouw, ook in de techwereld’

Zeker in de wereld van Artificial Intelligence (AI) is diversiteit van cruciaal belang. Daarom stelde het Amerikaanse techbedrijf Qualcomm Technologies in 2023 beurzen beschikbaar voor veelbelovende masterstudenten AI uit groepen die minder goed vertegenwoordigd zijn in de techsector. De Duitse studente Isabella Gardner werd geselecteerd vanwege haar onvermoeibare inzet voor de inclusie van vrouwen.

‘Diversiteit is belangrijk, omdat het helpt voorkomen dat je met AI onbedoeld vooroordelen versterkt of groepen discrimineert’, vertelt Gardner. Ze licht dat toe met een casus over een AI-recruitingtool van Amazon. Amazon heeft altijd veel softwareontwikkelaars nodig. De tool struinde het internet af op zoek naar de beste kandidaten, maar daarbij zaten geen vrouwen! De oorzaak? De AI-tool bleek ontwikkeld te zijn met historische data waarin mannen oververtegenwoordigd waren. Ook hechtte het algoritme meer waarde aan vaardigheden en werkwoorden die vaak door mannen genoemd werden. ‘Om dit tegen te gaan is het belangrijk dat meer vrouwen in AI werkzaam zijn, zodat hun perspectief wordt meegenomen in overwegingen. Want wat ik ook doe, ik doe het altijd als vrouw, ook in mijn werk in de techwereld.’

Intimidatie en micro-agressie

Gardner zet zich al enkele jaren in om de participatie en zichtbaarheid van vrouwen in de techwereld te vergroten. Ze doet zelf een master Machine Learning aan de UvA en geeft daar les in aan bachelorstudenten op de VU. ‘Onder de bachelorsstudenten groeit het aandeel vrouwen, maar bij de masterstudenten zijn we veruit in de minderheid. Als vrouw ben je kwetsbaar in een door mannen gedomineerde omgeving. Zelf had ik er weinig last van, totdat ik in de coronatijd ongelofelijk seksistische opmerkingen naar mijn hoofd kreeg in een online groepschat.’ Ze ontdekte dat veel vrouwen in de techwereld last hebben van intimidatie of micro-agressie op het werk: ‘Dat is een van de redenen waarom vrouwen veel vaker stoppen met hun techstudie dan mannen.’

Drempel verlagen

Om vrouwen weerbaarder te maken en onderling te verbinden startte Gardner in 2022 met Hack4Her, een driedaagse hackaton

(techevent) speciaal ‘voor vrouwen’. ‘Op een gewone hackaton zie je eigenlijk nooit vrouwen. Toen ik techstudentes – zelfs masterstudenten – vroeg waarom niet, kreeg ik vaak te horen dat ze bang waren dat ze niet goed genoeg waren. Een hackaton voor vrouwen verlaagt de drempel en brengt vrouwen in contact met elkaar.’ Mannen zijn trouwens ook welkom, vult ze aan. ‘Maar als we voor vrouwen weglaten, komen er alléén maar mannen.’ Tijdens het event zijn er ook lezingen en workshops over hoe het is om een vrouw in de techwereld te zijn en over de *systemic data bias*. ‘Het is belangrijk dat ook mannen daar meer over weten.’

Kinderen en AI

Gardner is zeer dankbaar voor haar beurs, waardoor ze naast haar zware studie minder hoeft te werken en meer tijd kan steken in een inclusieve techwereld. Haar nieuwe doel: kinderen laten kennismaken met AI. ‘Laatst was ik op een school in Amsterdam Nieuw-West en merkte ik dat geen van de kinderen wist wat ChatGPT was. Ik heb ze toen uitgenodigd op de universiteit, waar mijn professor ze uitlegde hoe het programma werkt en wat je ermee kunt doen. Willen we kinderen de kans geven om voor AI te kiezen, dan moeten we ze al vroeg enthousiast maken.’ Ze heeft dan ook grootse plannen met basisscholen. ‘AI kan de sociaaleconomische kloof voor kinderen uit kansarme wijken verkleinen en de grote gelijkmaker zijn.’ ●

over

QUALCOMM TECHNOLOGIES kende in 2023 twee Qualcomm Diversity in AI Fellowships toe aan twee veelbelovende AI-masterstudenten aan de UvA. Naast een studiebeurs van € 10.000 krijgen zij begeleiding van ingenieurs van het bedrijf. Doel is de ondervertegenwoordigde groepen in de techwereld te steunen. De fellowships worden beheerd door het AUF.

AUF Startstipendium maakt baanbrekend en innovatief medisch onderzoek mogelijk

Voor jonge onderzoekers is het lastig om grote onderzoeksbeurzen binnen te halen. Die gaan vaak naar de gevestigde wetenschappers die al legio publicaties op hun naam hebben staan. Met een AUF Startstipendium krijgen jonge academici de kans om alvast aan de slag te gaan met hun innovatieve medische onderzoeks- of onderwijsprojecten en hun carrière een stap verder te brengen. In 2023 werden voor de eerste keer AUF Startstipendia van elk € 25.000 toegekend aan acht jonge talentvolle wetenschappers van Amsterdam UMC. We spraken drie academische talenten aan wie het startstipendium werd uitgereikt.

Een oplossing in zicht voor vermoeidheid en spierzwakte bij reumapatiënten?

Maarten Steinz van het onderzoeksinstituut Amsterdam Movement Sciences (AMS) doet onderzoek naar de oorzaak van spierzwakte en vermoeidheid bij reumatoïde artritis, een ziekte die leidt tot ernstige ontsteking van de gewrichten. 'Artsen denken vaak dat dat komt doordat de spieren kleiner worden door gebrek aan beweging door gewrichtspijn. Maar uit recent onderzoek blijkt dat dit mogelijk verband houdt met schade aan de energiefabrieken in de spiercellen van reumapatiënten: de mitochondriën. Ik wil kijken wat precies de link is tussen de mitochondriën en krachtsverlies en ver-

moeidheid, en ik wil beter begrijpen hoe het mechanisme werkt. De nieuwe kennis gaat helpen bij de ontwikkeling van nieuwe manieren om spierzwakte te diagnosticeren en bij het vinden van nieuwe behandelingen. Ik hoop dat we die kennis uiteindelijk ook kunnen toepassen op andere ziekten waar een chronische ontsteking een rol speelt, zoals long covid.'

Fundament voor mogelijke nieuwe behandeling van cognitieve problemen bij glioompatiënten

Lucas Baudouin van het onderzoeksinstituut Amsterdam Neuroscience (ANS) doet onderzoek naar factoren die tot cognitieve problemen leiden bij patiënten met glioom,

een veelvoorkomende soort hersentumor. De gliomen zelf kunnen vaak redelijk succesvol behandeld worden. Maar veel patiënten blijven last houden van cognitieve problemen die hun dagelijks leven negatief beïnvloeden. Baudouin kijkt met zijn onderzoek naar het recent ontdekte verband tussen cognitieve stoornissen en verstoringen in de witte stof. Deze witte stof is het 'glasvezelnetwerk van de hersenen' waar de informatiestromen doorheen lopen en dat bestaat uit de uitlopers van zenuwcellen, met daaromheen een beschermende substantie die myeline heet. Baudouin: 'Geen enkel eerder onderzoek heeft de cellulaire mechanismen achter deze verstoringen onderzocht. Met dit project wil ik die leemte opvullen. Het primaire doel is om te begrijpen hoe de tumoromgeving de integriteit van myelineschedes in de witte stof beïnvloedt, en daarmee ook de cellen die verantwoordelijk zijn voor de aanmaak ervan. Deze kennis kan worden gebruikt om bijvoorbeeld nieuwe behandelingen te ontwikkelen.'

€ 25.000

Acht AUF Startstipendia ter waarde van € 25.000 werden in 2023 voor de eerste keer toegekend aan jonge talentvolle wetenschappers van Amsterdam UMC.

Lucas Baudouin

'Geen enkel eerder onderzoek heeft de cellulaire mechanismen achter deze verstoringen onderzocht. Met dit project wil ik die leemte opvullen.'

Nierschade voorkomen door meer kennis over de invloed van UFP'S

Alessandra Tammaro van het onderzoeksinstituut Amsterdam Reproduction & Development (AR&D) doet onderzoek naar het effect van ultrafijne deeltjes op het ontstaan van nierziekten. 'Luchtverontreiniging, vooral door ultrafijne deeltjes afkomstig van wegen en luchtverkeer (UFP's), vormt een groot gezondheidsrisico. Deze deeltjes worden via de nieren uit het lichaam verwijderd en kunnen daardoor aanzienlijke nierschade veroorzaken. Uit een aantal studies blijkt dat UFP's ook de placenta kunnen passeren: we

vinden ze in foetale organen, inclusief de nieren. Ik onderzoek hoe blootstelling aan UFP's tijdens het vroege leven kan leiden tot schade aan de niercellen. Dat doe ik met behulp van een techniek genaamd snRNA-seq. Door dit te bestuderen wil ik leren hoe we toekomstige generaties beter kunnen beschermen tegen nierziekten. Deze kennis kan bijvoorbeeld worden gebruikt om de overheid te bewegen om blootstellingslimieten voor schadelijke deeltjes vast te stellen.'

Over het AUF Startstipendium
Het AUF Startstipendium wordt mogelijk

gemaakt door het Spinoza Fonds van het AUF. Het stipendium is bedoeld voor wetenschappers die niet langer dan vijf jaar geleden zijn gepromoveerd en een (tijdelijk) contract hebben bij Amsterdam UMC of de AMR. Ook moet de aanvraag gesteund worden door een van de acht onderzoeksinstituten van het Amsterdam UMC of ingebed zijn in de reguliere onderwijsprogramma's van de Faculteit Geneeskunde van de UvA. ●

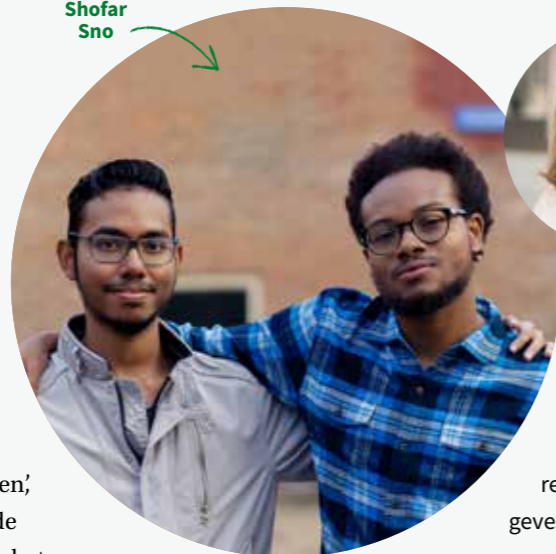
In de voetsporen van Aïda Paalman de Miranda

Wiskundestudenten uit Suriname studeren aan de UvA dankzij Aïda Paalman de Miranda Fonds

Talentvolle bètastudenten uit Suriname een kans bieden om een semester aan de UvA te studeren. Dat is het doel van het Aïda Paalman de Miranda Fonds dat in 2022 werd ingesteld. In 2023 ontving het AUF een meerjarige bijdrage voor het Aïda Paalman de Miranda Fonds van de Sofronie Foundation van Corinne Vigreux. Met een volledige studiebeurs op zak konden twee studenten van de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo aan de UvA studeren.

Hamzah Nojosemito

Shofar Sno

Corinne Vigreux

‘W e zijn trots dat we de talentontwikkeling van deze twee zeer getalenteerde studenten konden steunen’, vertelt Vigreux over de motivatie voor de schenking. ‘Onze stichting richt zich op het verbeteren van de levens van kansarme jongeren en het vergroten van sociale mobiliteit door middel van onderwijs- of beroepsprogramma’s. Met name op het gebied van natuurwetenschappen, informatica, engineering en wiskunde. In de samenwerking met het Aïda Paalman de Miranda Fonds ervaren we veel synergie, omdat onze doelstellingen in lijn zijn met elkaar.’

Carrière-ontwikkeling én persoonlijke ontwikkeling dankzij het fonds

In 2023 waren Hamzah Nojosemito (22) en Shofar Sno (21) de eerste studenten die op uitnodiging van het Aïda Paalman de Miranda Fonds naar Amsterdam kwamen. Aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatiewetenschappen

van de UvA volgden ze vakken die in Suriname niet op deze manier worden gedoceerd. Wiskundestudent Nojosemito hoopt dat het halfjaar aan de UvA zal helpen om zijn ambitie te realiseren: ‘Een baan bij een in Suriname gevestigde multinational als wiskundig programmeur.’ Sno studeert natuurkunde, en volgde vijf natuurkundevakken. Zijn droom: ‘Baanbrekend onderzoek doen in de natuurkunde’. Beide studenten waren nog nooit buiten Suriname geweest, waardoor de reis ook bijdroeg aan hun persoonlijke ontwikkeling die zo waardevol is voor studenten. ●

over

Het Aïda Paalman de Miranda Fonds wil getalenteerde studenten uit Suriname de kans geven om onderwijs te volgen aan de UvA. Het fonds heeft een aantal bijdragen van individuele schenkers, stichtingen en organisaties ontvangen om talentvolle studenten van de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo één of twee semesters aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatiewetenschappen (FNWI) van de UvA te kunnen laten studeren.

AUF team

Met de klok mee: Noor Verkooijen, Martine de Wit, André Vidigal Almas, Henk Snijders, Juliëtte Nieuwland, Melchior Bussink

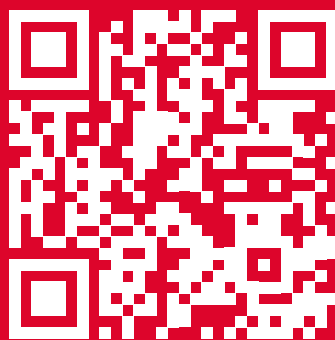
Colofon

Productie & hoofdredactie: Amsterdams Universiteitsfonds
Ontwerp: Maters en Hermsen Vormgeving Tekst: Ellen Röling
Fotografie: Annemiek van der Kuil, Freek van den Bergh, Friso Keuris, Jeroen Oerlemans, Kerry Reinking, Michael Niamut, Munir Uz Zaman, Nosh Neneh, Rein Wieringa, Sophie Laubert, Tsvetelina Toneva, Buck Boon, Super Chen Druk: OBt bv, Leiden

Onze enorme dank aan iedereen
die studenten en onderzoekers aan
de UvA de kans biedt om hun talenten
tot bloei te laten komen!

Bijdragen aan
de toekomst?
Neem contact
met ons op of
scan de QR code.

Adresgegevens

Postadres:
Postbus 94325
1090 GH Amsterdam

Bezoekadres:
Spui 21
1012 WX Amsterdam

Telefoon: 0205251406
E-mail: universiteitsfonds@uva.nl
www.auf.nl

Rekeningnummer:
NL 24 ABNA 0453215653

BIC:
ABNANL2A
RISN/fiscaalnummer:
8072.09.259